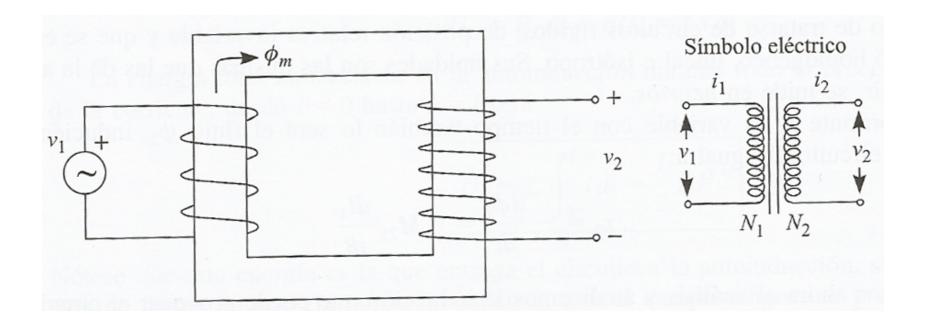
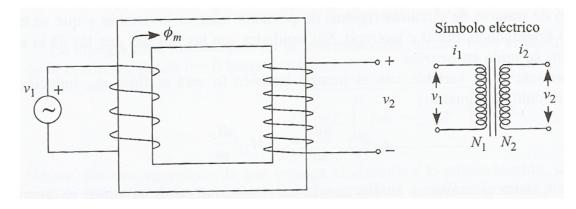
2. gaia. Gehigarriak

Transformadoreak
Informazioaren biltegiratze magnetikoa

- Indukzio fenomenoen aplikazio praktikoa.
- Nukleo bat eta bi harilketak osatua (primarioa eta sekundarioa).

- Zirkuitu primarioak (harilkatu primarioa eta alternako tentsio iturria, v₁) → eremu magnetiko bat sortzen du → fluxu magnetikoa, nukleoaren barruan geratzen da, harilkatu sekundariora iritsiz.
- Fluxu magnetikoak (i.e.e bat eta) korronte bat induzitzen du zirkuitu sekundarioan (harilkatu sekundarioa eta irteerako zirkuitua) → irteerako zirkuituan biltzen dena.

Transformadore ideala

- Fluxu magnetiko guztia nukleoaren barruan geratzen da.
- Harilkatuen erresistentziak arbuiagarriak.
- Nukleoan galerak magnetizazioa dela eta (histeresi zikloa) arbuiagarriak.
- Nukleoaren µ oso handia suposatzen da eta fluxua ezartzeko kitzikapena arbuiatu.

$$v_1 = N_1 \frac{d\phi_m}{dt}$$
 $v_2 = -N_2 \frac{d\phi_m}{dt}$ $\frac{v_2}{v_1} = \frac{N_2}{N_1}$

• Harilkatu primario eta sekundarioaren espira kopuruak (N1 eta N2 hurrenez hurren) bi zirkuituen arteko tentsio bihurketa zehazten dute.

Transformadore ideala

Harilkatuetan zeharreko fluxua (korronte x bira kopurua):

$$N_1 i_1 = N_2 i_2 \quad \Rightarrow \quad \frac{i_1}{i_2} = \frac{N_2}{N_1}$$

• Sorgailuak zirkuitu primarioari emandako potentzia galerarik gabe transferitzen da zirkuitu sekundariora.

$$v_1i_1=v_2i_2$$

- N2 >N1 → tentsio-jasotzailea
- N₁ >N₂ → tentsio-erreduktorea

 Materiale ferromagnetikoak erraz magnetizatzen dira (atomoak lerrokatu) eremu magnetiko baten eraginpean.
 Lortutako magnetizazioa mantentzen dute eremua desagertu ondoren → sistema informatikoetarako datuen biltegiratze magnetikorako gailuak:

- zintak (sekuntziala)
- disko malguak (RAM)
- disko zurrunak (RAM)

Disko malguak (floppy disk):

Poliesterreko disko malgu baten gainean materiale ferromagnetikoko geruza fin bat edo bi jartzen dira.

•Disko zurrunak:

Kristal edo aluminiozko disko zurrun baten gainean materiale ferromagnetikoko geruza finak (50 nm, hutsean lurruntzeko teknikak erabiliz) jartzen dira.

 Disko malguek baina askoz dentsitate handiagoa eta irakurketa/idazketa denbora askoz txikiagoak.

Idazketa eta irakurketa prozesuak

- Material ferromagnetikoko geruza fina: elkarrengandik partzialki isolatutako materiale ferromagnetikoko ale txikiak.
- •Zelda: informazio bit bat bermez idazteko beharrezko gutxieneko gainazal unitatea. Zeldak diskoaren gainazalean banatuta daude pista zirkular kontzentrikoak sortuz.
- •Materiale ferromagnetiko aukeratzean magnetizazioaren noranzkoaren aldaketa azkarra eta eremu erlatiboki txikiaren beharra bilatzen dira.
- Irakurketa/idazketa burua: iragazkortasun handiko nukleo ferritiko bat, harilkatu batekin

Idazketa eta irakurketa prozesuak

- Idazketa: korronte bat pasa erazten da zelda noranzko batean edo bestean magnetizatzeko (0 edo 1 logikoa adieraziz)
- Irakurketa: induzitutako korrontearen polaritateak adieraziko du informazioa 0 edo 1 logikoa zen

